

Landskap: Halland Upptecknare: Ebbe Nilsson, Lärar
 Härad: Hög Berättare: Petronella Johansson, Kornhult
 Socken: Hishult Berättarens yrke:
 Uppteckningsår: 1960 Född år 1875 i Hishult

Biografiska uppgifter om berättaren
 m. m. s. 1-5.

Skinnhandlare. s. 5.

Jordbruket. s. 5.

Värning. s. 5.

Lönnad av kläder. s. 6.

Förhållandet mel. olika byar. s. 6-7.

Ungdomen. s. 7.

Julagillen. s. 7.

Bärplockning. s. 7.

Petronella Johansson bor tillsammans med en son, som är fotograf, i ett hus i Kornhult. Hon är gift för sin ålder men kan eller vill inte gärna berätta. Men medan vi är på besök, kommer hennes son Hugo Johansson, skinnhandlare i Markaryd, ~~genom~~ dit. Man blir förvånad när man hör, att han är 62 år gammal, för han verkar betydligt yngre. Han är mycket livlig och har stor berättartalang. Han är intresserad av förhållandena för i tiden och har ett mycket godt minne. Det är också tydligt, att han kan ta sin mor på det rätta sättet och att hon blir verkligen uppiggad genom hans besök. Tyvärr har vi inte tillfälle att fråga nåt vidare honom, men en intervju med honom borde bli mycket givande.

Detta blir en nyppbeckning inte endast
av vad Petronella Johansson berättat utan ock-
så av vad sönerna Hugo och Vatte, den se-
nare 47 år, kompletterat skildringen med.
Vidare har vi varit på ett kort besök hos Petro-
nella Johanssons systers, Gerda Johansson
i Högeholma, liksom nypp i socknen. Det är
den liögs belägna och nordligaste byn i
socknen. Dit kommer man, på vägen från
Handskölmen, sedan man kört nypp för
två backar och sedan en ~~lång~~ lid till.
Det går med andra ord nyppat hela vägen.
När man kommit nypp dit, har man en vän-
frände utsikt men nästan uteslutande
över skogar. Där finns Petronellas och
Gerdas barndoms hem, och där bor Gerda kvar
ännu. Hon fick överta stället tillsammans
med sin man efter sin far, Hans Peter

Torkelson. Han är det en ogift son till Gerda J. som har stället. Gerda är 80 år och änka liksom Petronella. Den senare säger: "Det är ett grand ställe i Högalunda." Och det är tydligt, att det är ett tåmligen välbärgat hem. Systrarna har vuxit upp i. Det har alltid funnits skog däruppe i Högalunda, ~~och~~ deras far ~~har varit~~ sålde ganska mycket timmer. Han kunde köra till Loholm med ett lass i veckan.

I Högalunda låg alla husen samlade till ett litet samhälle. Alla husen var gråa. Där är inte mer än en gård bevarad från den gamla byn nu.

Gerda berättar: "Den gamla gården i Högalunda brann ned när far var 6 år. Han var född 1838. Den nya byggdes

1845, och boningshuset här är alltså byggt då. Farfars ställe låg en bit utanför den gamla byn. Det finns ruiner kvar efter källaren ~~här~~^{på} den gamla gården.

Vid en käftig överblick tyckes det vara så, att Gerda haft en betydligt tryggare och särbilare tillvaro än system Petronella. Här nedan berättar Petronella med biträde av sina söner.

— Affär har aldrig funnits i Högeholma. Vi gick ner till affären i Norr Essjö. Där fanns affär, innan jag började skolan. Man kunde gå rätts över överallt, på gränsgårdar och skogstigar.

Jag var väl 20 år, när vi gifte oss. Innan dess var jag hemma och hjälpte till. Min man hette Janne Johansson. Han var 82 år, när han dog för tre år

sedan Vi bodde först i Stubbhult, Sedan
hade vi matsälle och run myse i Fällan-
berg för kringresande handlare. 1901
köpte vi ett ställe i Handsholmen.
Då var ett par tunnland odlad, när han
köpte det, och när han slutade, var där
20 tunnland odlad. Men man började
som skomakare, och sedan var han
inte som skinnhandlare under många
år. Skinnhandeln har fortsatt av Hugo.
För fick man brösta med lie och
räfsa med rivra. 1927 fick vi lästriva
på vårt ställe. De skötte inte jord-
bruket på samma sätt för som nu. De
plöjde inte så djupt och hade andra
redskap. Vi körde med träskinnahar.
Mor värde mycket. Hon värde till
klämnings med till oss. Vi värde var

vinter. Mor sydde själv lite grand. Ibland antitade vi en sömmerska. Hon kom hem också. Kom där en sömmerska; så var hon där i veckoris.

Min syster Nelly hade tänkt att bli sömmerska, och sen köpte hon en symaskin. Det var nog, när jag var nära mot 15 år. De var inte så dyra då. Där var agenter ute och sålde. Det var "så farliga meed" att ha en symaskin då.

Man fick placera sig runt lampan så godt man kunde på kvällarna. Täljuset kom 1935 eller 1936. I Hishults by kom det långt förut.

Det har alltid varit ett spännande förhållande mellan den som bor i Putserys by i Knäred socken och hisborarna. "Putsingar" och hisbor kvade så.

Putseryd var mer avkrok än Hishult. De körde med oxar och kor 15-20 år längre än i Hishult. De var mycket isolerade.

Ungdomen gick flere mil till marknader för. De hade loddanser. Julagiltena varade nog i två dar. Det var nästan bara släkten som bjöds till dem.

Hugo säger: "Barnen betraktades bara som arbetskraft för. Att plocka bär var nästan som man tänker sig att gräva guld. Man visste, att ju yngre man fick för dem, när de såldes, bethördes så väl, men vi barn, som plockade, fick aldrig se ett öre av dem. Man fick gå till Majenfors och handla, fastän det var en hel mil dit, men de sålde billigare där."